

מחזור הזמנים - גיליון פתיחת שנה"ל תשפ"ד

דגשים בתחום הבטיחות, הביטחון והחירום עבור מנהלי מוסדות חינוך

מה בגיליון:

- [אבטחה וביטחון](#)
- [בטיחות](#)
- [מעונות יום](#)
- [שעת חירום](#)
- [כבאות והצלה לישראל](#)
- [טיולים ופעילויות חוץ](#)
- [הכשרות והדרכות](#)
- [מידע מארגון בטרם](#)

מנהלי מוסדות חינוך ורכזי בטיחות יקרים,

גיליון זה עומד בסימן היערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ד, הבאה עלינו לטובה. תמצאו בו קישורים למסמכי עזר, לכרטיסי מידע, לחוזרי מנכ"ל ועוד, שמטרתם לסייע לכם במעקב אחר ההכנות והפעולות המתבצעות בימים אלה לקראת פתיחת השנה.

בברכת שנת לימודים בטוחה לכולנו!

קישורים שימושיים:

- [פורטל מוסדות חינוך](#)
- [חוזרי מנכ"ל בתחומי ביטחון, בטיחות ושעת חירום](#)
- [תיבת דוא"ל ייעודית לשאלות בנושאי בטיחות, ביטחון ושעת חירום](#)
- [מערכת לבחירת פעילויות חוץ והוראות הבטיחות שלהן](#)
- [מאגר גיליונות מחזור הזמנים](#)

לצפייה מיטבית מומלץ לפתוח את הקובץ במחשב

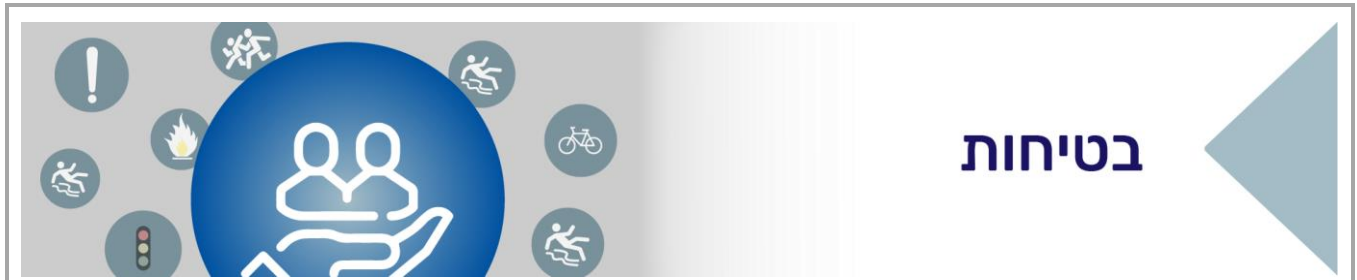
[הנחיות ביטחון, חירום ובטיחות - מסמך מרכז להיערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ג](#)

פתיחת שנת הלימודים בהיבט אבטחת מוסדות חינוך
כבכל שנה לקראת פתיחת שנת הלימודים, הכנו עבורכם את המסמך המרכז להיערכות. את כל הדרוש לכם תמצאו [בפרק 2 - אבטחת מוסדות החינוך](#).
טבלת העזר למנהלים מפרטת את כלל הנושאים הנמצאים באחריותו ובטיפולו של רכז הבטיחות הבית-ספרי, וניתן להיעזר בה כדי לבצע בקרה מיטבית על ביצוע נושאים אלה. [טבלת עזר למנהלים](#).

- כרטיסי מידע שימושיים:**
- [אבטחת מוסדות חינוך](#)
 - [הנחיות לבדיקת מאבטח בבית הספר](#)
 - [דו"ח ביקורת אבטחה במוסד חינוכי](#)
 - [מרכיבי ביטחון בבית הספר](#)

[פורטל מוסדות חינוך - דף ביטחון ואבטחה במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

מינוי ועדת בטיחות בית-ספרית

מטרת הוועדה: טיפול שוטף ומשותף לקידום הבטיחות במוסד החינוכי, ולקיום שגרת בטיחות בו. מייד בתחילת שנת הלימודים יש לכנס את הוועדה ולהנחות אותה לפעולה בהתאם. **לשימושכם:**

[סרטון](#) | [כרטיס מידע](#) | [תבנית סיכום דיון ועדה](#) (קובץ להורדה) | [חוזר מנכ"ל ניהול שגרת הבטיחות בבית הספר](#)

שירותי עזרה ראשונה בתיאום עם מד"א, עודכנו ההנחיות של שירותי עזרה ראשונה, בדגש על עדכון מספר הטלפון אליו יש להתקשר באירוע פגיעה/פציעה במוסד החינוכי שאין בו סכנת חיים. **מעטה יש להתקשר ל-2326***

למסמך המלא: [עברית](#) | [ערבית](#)

עבודות בנייה ושיפוצים במהלך לימודים במוסד חינוך מוסדות חינוך נדרשים מעת לעת לבצע עבודות תיקונים, שינויים ותוספות בנייה במהלך שנת הלימודים. פעולות מסוג זה עלולות להוות סיכון בטיחותי וביטחוני לתלמידים ולצוות החינוכי השוהה בתחומי המוסד החינוכי, ולכן חשוב להכיר את הנחיות הבטיחות הייעודיות למצבים אלה ולפעול על פיהן.

לשימושכם נוהל [עבודות בנייה ושיפוצים במהלך לימודים](#)

דגשים והמלצות לידיעה ולהיערכות רב-שנתית

להלן נושאים שיש לקחת בחשבון בעת היערכות ותכנון לטווח ארוך:

<p>כרטיס מידע מצעים לחצרות גני ילדים</p>	<p>מצעים לחצרות גני ילדים - מסמך שנועד להציג, להנחות ולספק מידע חיוני ואובייקטיבי בדבר היתרונות והחסרונות של סוגי המצעים השונים בשטח החצר.</p>
<p>כרטיס מידע בנושא תקן לריהוט לגני ילדים (ת"י 709)</p>	<p>תקן 709 לריהוט בגני ילדים ובבתי ספר יסודיים - מצורף מסמך לחידוד הידע והחשיבות בשימוש ויישום בתקן ישראלי 709 לריהוט במוסדות חינוך.</p>
<p>קווים מנחים להתקנת דלתות העומדות בתו תקן 6185 חובת התקנת דלתות תו תקן 6185 במבני חינוך חדשים</p>	<p>תקן 6185 מכללי דלתות למוסדות חינוך - מצורפים מסמכים בנושא.</p>
<p>בדיקת מתקני כדורסל</p>	<p>מתקני כדור סל- מעצם ייעודם, חייבים מתקני כדורסל לעמוד ביציבות כנגד כוחות רבים הפועלים עליהם. לכן נדרשת תחזוקה טובה, ובדיקות בטיחות סדורות, מקצועיות ורציפות, שבאמצעותן ניתן למנוע תאונות ופגיעות.</p>

[פורטל מוסדות חינוך - דף בטיחות במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

[בפורטל רשויות ובעלויות חינוך](#) תוכלו למצוא את כל המידע הדרוש בנושא זה- כיצד להגיש בקשה לרישיון קבוע או זמני לפתיחת מעון יום, תחומי הפיקוח של משרד החינוך, כולל פיקוח על הבטיחות ועמידה בדרישות הבטיחות הקפדניות להבטחת שלומם ובריאותם של הפעוטות, אכיפת חוק המצלמות, רישום פלילי, הפקת סמל ארגון וסמל מעון, הכשרת צוותים בתחום החינוך-טיפול והבטיחות, הגשת בקשות בתחום הבינוי, ועוד.

- [רישוי מעונות יום לפעוטות](#)
- [בטיחות במעונות יום](#)
- [הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות](#) הכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה)

בנוסף, [אוגדן הנחיות להפעלת מעון יום לפעוטות](#) מנגיש את [הוראות חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018](#) ותקנותיו לכלל מפעילי מעונות היום לפעוטות. האוגדן כולל הוראות נוספות למפעילים שקיבלו הכרה ו"סמל מעון" מטעם משרד החינוך.

- [חוק המצלמות ובדיקת רישום פלילי: לצפייה במפגש](#) | [למצגת ההדרכה](#)
- [הכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה במעונות יום – לצפייה במפגש](#) | [למצגת ההדרכה](#)

למידה מאירועי בטיחות:

- [פציעה כתוצאה מנפילת מסנן אוויר](#)
- [מיגון שערים לבטיחות](#)
- [פציעה ממנעול](#)

[דף בטיחות במעונות יום](#) | [דף היערכות למצבי חירום במעונות יום](#)
[דף הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

[הנחיות ביטחון, חירום ובטיחות - מסמך מרכז להיערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ד](#)

פתיחת שנת הלימודים בהיבט אבטחת מוסדות חינוך
בכל שנה לקראת פתיחת שנת הלימודים, הכנו עבורכם את המסמך המרכז להיערכות. את כל הדרוש לכם תמצאו [בפרק 2 - אבטחת מוסדות החינוך](#).
טבלת העזר למנהלים מפרטת את כלל הנושאים הנמצאים באחריותו ובטיפולו של רכז הבטיחות הבית-ספרי, וניתן להיעזר בה כדי לבצע בקרה מיטבית על ביצוע נושאים אלה. [טבלת עזר למנהלים](#).

- כרטיסי מידע שימושיים:**
- [אבטחת מוסדות חינוך](#)
 - [הנחיות לבדיקת מאבטח בבית הספר](#)
 - [דו"ח ביקורת אבטחה במוסד חינוכי](#)
 - [מרכיבי ביטחון בבית הספר](#)

[פורטל מוסדות חינוך - דף ביטחון ואבטחה במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

פתיחת שנת הלימודים בהיבט היערכות לשעת חירום

כבכל שנה לקראת פתיחת שנת הלימודים, הכנו עבורכם את המסמך המרכז להיערכות. את כל הדרוש לכם תמצאו בפרק 3 של מסמך [הנחיות ביטחון, חירום ובטיחות - מסמך מרכז להיערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ג](#)

[איגרת למנהלות גני ילדים - ערבית](#)

[איגרת למנהלות גני ילדים - ערבית](#)

איגרת למנהלות גני ילדים

מצ"ב איגרת למנהלות גני ילדים, שמטרתה ריענון הוראות ומתן דגשים להיערכות גני הילדים בנושאי ביטחון, בטיחות וחירום לקראת שנת הלימודים הקרובה.

תוכניות חינוך לחירום במסגרת תכנית הלימודים

יש לתכנן ולשבץ את ההדרכות שהלן, בהתאם למפורט בחוזרי המנכ"ל:

- [לתלמידי כיתות י' - חילוף קל בעת רעידת אדמה](#)
- [לתלמידי כיתות י' - הדרכת עזרה ראשונה](#)
- ["יום כתום" - הדרכות פיקוד העורף בבתי הספר היסודיים במסגרת התוכנית הרב-גילית לחינוך לחירום](#)
- [שיעור גאוגרפיה חווייתי בנושא רעידות אדמה והתגוננות מפניה לכיתה ח'](#)

[חוברת דיגיטלית להכשרת סגל מתקני הקליטה](#)

[תוכן מקצועי נוסף - מתקן קליטה מקומי](#)

[חוזר מנכ"ל נוהלי שעת חירום במערכת החינוך - סעיף 13](#)

בתי ספר המשמשים כמתקני קליטת אוכלוסייה בחירום

כחלק משמירת הכשירות של הצוותים המפעילים את מתקני הקליטה, נדרשים בעלי התפקידים לעבור על לומדה מקצועית, לצורך הבנת משימתם ושמירת כשירותם להפעלה בשעת חירום. בהתאם לחוזר מנכ"ל או להנחיות המחוז, יש לבצע כניסה ללומדה אחת לשנה, **ולא יאוחר מ-1.12**. נתוני הביצוע מועברים למשרד הפנים/אגף פס"ח, ומהווים חלק בלתי נפרד מהגדרת כשירות הרשות המקומית לחירום. [לחצו כאן למעבר ללומדת פס"ח](#)

[פורטל מוסדות חינוך - דף היערכות למצבי חירום במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

כבאות והצלה לישראל

טיפים שימושיים למניעת שריפות בבית

[טעינת סוללות ליתיום ללא השגחה - מסוכנת!](#) - מדי שנה נשרפים כ-150 דירות/בתים כתוצאה מטעינה לא בטוחה של סוללות ליתיום לאופניים/קורקינטים חשמליים. [גלויות בטיחות](#)

[גלאי עשן מציל חיים](#) - באמצעות התקנה פשוטה ובעלות נמוכה תוכלו למגן את ביתכם ולמנוע נזק לרכוש ולחיי אדם. [גלויות בטיחות](#)

כבאות והצלה לישראל מאחלת שנת לימודים מוצלחת ו בטוחה – [לחצו כאן להדפסת מערכת שעות מאוירת](#)

טיולים ופעילויות חוץ

פתיחת שנת הלימודים בהיבט יציאה לטיולים ולפעילות חוץ

בחודש אלול מתקיימים סיורי סליחות רבים. יש לתאם את סיורי הסליחות מבעוד מועד מול מוקד טבע, בהתאם להנחיות המופיעות ב**כרטיס מידע דגשים לתיאום טיולים ופעילויות חוץ** | **כרטיס מידע – TOP 10 "לטיול בטוח"**

רשימות בדיקה

לפני יציאה לטיול, יש להשתמש ברשימות הבדיקה הבאות, שסייעו לאחראי הטיול לבצע את כל הבדיקות הנדרשות ויבטיחו את הצלחתו של: **רשימות בדיקה לקראת טיול** | **רשימת בדיקה גנרית לטיולים**

לומדות הדרכה לאחראי טיול- בעברית ובערבית

- לומדה להיכרות עם בעלי תפקידים- **עברית** | **ערבית**
- לומדת הכרות עם גורמים מחוץ למוסד החינוכי- **עברית** | **ערבית**
- לומדת ניהול סיכונים בטיול- **עברית** | **ערבית**

טיפול באירוע חירום עם תלמידים בטיולים ובפעילות חוץ

לשימושכם נוהל טיפול באירוע חירום עם תלמידים בטיולים ובפעילויות חוץ, הכולל הנחיות לניהול אירוע חירום, פירוט הממשקים בחירום ועוד. **להרחבה, היכנסו למסמך המלא**

תכולת תיקי רפואה בפעילויות חוץ- עדכון חשוב!

במסגרת מענה וניהול תחום הרפואה הראשונית בפעילויות חוץ וטיולים, הרינו ליידע אתכם בזאת במספר עדכונים חשובים: אושרה נוכחות פרמדיק במקום רופא בתנאים מסוימים, ועודכנה תכולת תיקי הרפואה בפעילויות חוץ וטיולים. כלל העדכונים מפורטים בכרטיס המידע **מפרט תיקי רפואה לפעילות חוץ**.

למידה מאירועים חריגים

לקראת פתיחת שנת הלימודים, אנו מבקשים ללמוד מאירועים חריגים שהתרחשו במהלך טיולים בשנה שעברה, לדוגמה:

- **אי הקפדה על נהלי חוזר מנכל טיולים** והנחיות הלשכה לתיאום טיולים
- יציאה לטיול ללא ביצוע ניהול סיכונים למסלול הטיול – ראו לומדת ניהול סיכונים בטיול לעיל.
- **אי התאמת קושי המסלול** ליכולות התלמידים והמלווים.
- **יצירת מרווחים גדולים** בקבוצות במהלך המסלול, ואי הקפדה על השארת מלווים בוגרים בפיצולי שבילים, מה שהוביל למצב בו תלמידים הלכו לאיבוד.
- **אי הקפדה על סדר ומשמעת בטיול**, לדוגמה: עקיפת תלמידים את המדריך, עזיבת תלמידים את הקבוצה ללא אישור, הליכה ללא לבוש מתאים, אלימות בין קבוצות במהלך טיולים, וכדומה.
- **אי הקפדה על משמעת מים** במהלך מסלול, ו**דיוווח מאוחר** לחדר מצב טיולים בזמן האירוע.

כדי להימנע מהישנותם של אירועים דומים, יש להקפיד על **היערכות מיטבית לטיול**, הכוללת **ביצוע תיאום מוקדם**, הכנת **ניהול סיכונים** ותדריכים למסלולי הטיול יחד עם מדריך הטיולים, על **הליכה בקבוצה מסודרת** שבראשה הולך המדריך ובסוף הטור הולך המאסף, ועל **בדיקת נוכחות התלמידים** בכל שלב בטיול (באמצעות ספירת התלמידים ובדיקה שמית). לשימושכם דפי מידע בטיחות: **פינוי מוסק מנחל עמוד** | **פילת תלמיד בנחל קטלב**

[פורטל מוסדות חינוך - דף ביטחון ובטיחות בטיולים ובפעילויות חוץ בית ספריות](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

הכשרות והדרכות

הדרכות עזרה ראשונה לעובדי הוראה

מתי עברתם לאחרונה ריענון עזרה ראשונה? רוצים לדעת כיצד להירשם לריענונים?

את כל המידע המעודכן בנושא הדרכות עזרה ראשונה לבעלי תפקידים במוסדות החינוך תוכלו למצוא בדף [עזרה](#)

[ראשונה – קורסי הכשרה והשתלמויות](#)

הדרכות עזרה ראשונה לתלמידי כיתות י'

אגף בכיר לביטחון שעת חירום ובטיחות סביבתית במשרד החינוך, מפעיל הדרכות עזרה ראשונה לתלמידי כיתות י' בבתי הספר בכל רחבי הארץ. ההדרכות מבוצעות באמצעות ארגון מגן דוד אדום בישראל, שזכה במכרז, כחלק מתוכנית הלימודים השנתית. להרחבה בנושא היכנסו [למסמך המלא](#).

הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות יום

- אגף בכיר לביטחון שעת חירום ובטיחות סביבתית במשרד החינוך, מפעיל קורסים בנושא עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה לצוותי מעונות יום. קורסי הכשרה אלה מהווים תנאי לקבלת רישיון למעון, ומקנים ידע הכרחי ומציל חיים. על פי תקנות הפיקוח למעונות יום, נדרשים כל עובדי צוות המעון לעבור קורסים אלה. למידע אודות תהליך ההרשמה, הסילבוסים והחברות המבצעות את ההכשרה, היכנסו לדף [הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות](#) הכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה).

[חזרה לתוכן העניינים](#)

בטרם 25

כבר 25 שנה שומרים על הילדים

ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד! למה? מבחינה התפתחותית, פיזית וקוגניטיבית, ילדים מתחת לגיל 9 אינם בשלים להתמודד עם סכנות הכביש. כדי לאפשר לילד ללכת ולחצות לבד בבטחה, יש לבנות תהליך למידה מבוסס התנסות, שיחה ודיון. יש לאפשר לילד ללמוד לקבל לבד החלטות בעת חציית כבישים והליכה בדרך. היעזרו [במדריך המלא לחציה והליכה בטוחים](#).

ומה לגבי לחזור לבית ריק?

החל מגיל 9 עד 11, ניתן להשאיר ילדים עד שעתיים לבד בבית. את ההחלטה מתי להשאיר ילד לבד בבית, יש לבחון בהתאם ליכולות הילד. עושים זאת באמצעות תהליך ובו "אבני דרך" המהוות מדד ליכולתו להתמודד עם קבלת החלטות וסיכונים שעלולים להתרחש. את התהליך בונים עם הילד ובהסכמתו כדי שבסופו הילד יקבל על עצמו את האחריות לשלומו (ולשלומו הבית) במצבים בהם הוא יישאר לבד בבית. בכל רכישת מיומנות חדשה ועצמאית (להתרחץ לבד, לנעול נעליים, לבשל ואפילו לנהוג) מדובר על תהליך הכשרה ואימון. תפקיד ההורים לכוון את התהליך ולהדריך את הילדים בהדרגתיות עד שיהיו מוכנים לעשות את הפעולה לבד. תהליך ההכשרה מאפשר לילד לרכוש את המיומנות ולבסס אותה ולהורה לזהות את היכולות והקשיים של הילד.

מידע לחטיבת ביניים ותיכון

אופניים וקורקינטים חשמליים נראים כפתרון המושלם לבני הנוער. הם יכולים להגיע בקלות ובמהירות ממקום למקום בלי שיהיו תלויים בהסעות ההורים או בתחבורה ציבורית. זהו פתרון ירוק, המונע זיהום אוויר ונשמע כמעט טוב מכדי להיות אמיתי. יש רק בעיה אחת: מדובר בכלי קטלני שעלול להיות מסוכן במיוחד. מאז כניסתם של האופניים והקורקינטים החשמליים לחינוך, אנחנו רואים זינוק אדיר בתאונות דרכים במעורבות הכלים החשמליים. החוק קובע כללים מאוד ברורים לרכיבה על אופניים וקורקינטים חשמליים. הגבלות החוק נכתבו בדם, ונועדו להגן על הרוכבים ומשתמשי הדרך האחרים. חשוב להכיר את דרישות החוק ולזכור כי מי שלא פועל על-פיו עובר על החוק ומעמיד בסיכון את עצמו ואת האחרים. קראו והעבירו מידע לילדים ולהורים על נסיעה [בכונה ובטוחה באופניים וקורקינטים חשמליים](#).

גני ילדים

פעמים רבות המעבר לגן עירייה בסביבות גיל 3, מעלה שאלה על מעבר לבוסטר, מתוך מחשבה על נוחות ויעילות. הנחיית הבטיחות של ארגון בטרם וארגוני בטיחות ברחבי העולם היא להמשיך להשתמש במושב בטיחות/ בוסטר רצועות פנימיות כמה שיותר זמן, ולא לעבור לבוסטר לפני שהילד מגיע למשקל של לפחות 18 ק"ג, הגיל אינו קובע במקרה זה. מרבית הילדים מגיעים למשקל המותר בגיל 5 לערך.

במידה ומושב הבטיחות/בוסטר רצועות מאפשר שימוש עד משקל גבוה יותר, מומלץ להמשיך בכך. בזמן תאונה חגירה ברצועות של מושב הבטיחות/ בוסטר רצועות פנימיות יוצרת חלוקת אנרגיה על פני מספר נקודות אחיזה בגוף ומפחיתה את עוצמת הפגיעה, בהשוואה לשימוש בבוסטר בו נחגרים בחגורת הרכב. ניתן להמשיך להשתמש במושב הבטיחות כל עוד רצועות מושב הבטיחות בהן חוגרים את הילד יוצאות מהחריץ שמעל/ גובה לכתפי הילד וגב מושב הבטיחות גבוה מגובה אוזניו של הילד.

[חזרה לתוכן העניינים](#)